

NEWSLETTER

CENTAR ZA AMERIČKE STUDIJE

Vol. 8-9, jul-avgust 2020.

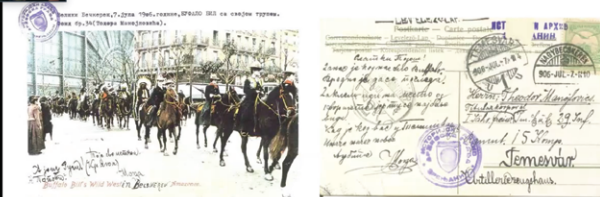

VESTI

U toku letnje pauze, pravili smo planove za novu akademsku godinu, za dalje aktivnosti Centra, i razvijali master program Američke studije za novi akreditacioni ciklus. Zahvaljujemo se svim profesorima koji će biti deo master programa „Američke studije“ – Dubravki Stojanović, Radini Vučetić, Simoni Čupić, Isidori Jarić, Milanu Vukomanoviću, Jeleni Mrgić, Nikoli Samardžiću i Nikoli Krstoviću.

U okviru projekta Centra za kulturnu dekontaminaciju *Usponi i padovi, domašaji i promašaji... i ono što smo zaboravili*, koji se bavi kompleksnostima i kontradikcijama političkih, ekonomskih i kulturnih odnosa između SAD – Jugoslavije / Srbije, istoričarka Radina Vučetić održala je predavanje „sa pevanjem i pucanjem“ *Kako je sve počelo?* Baveći se počecima amerikanizacije u Evropi, ona je pratila globalni uticaj američke popularne kulture na našim prostorima. Od trenutka kad je čuveni Bafalo Bil projahao kroz Kikindu, Zrenjanin, Pančevo i Vršac, profesorka Vučetić je analizirala fascinaciju kaubojima u Kraljevini Srbiji, Kraljevini Jugoslaviji, socijalističkoj Jugoslaviji, sve do danas. Posebnu pažnju posvetila je odnosu prema vesternima i fenomenu partizanskih vesterna u Jugoslaviji.

„Slatki Todoš! Danas je kod nas bio Bufalo. Vredno je da se pogleda. Daklem, idi na mesto od jedne forinte, jer tu se najbolje vidi. Kad je kod vas u Temišvaru? Inače ničeg novog. Ljubi te...“

Kako je sve počelo?, Zoom predavanje

PREDSEDNIČKI IZBORI

Kako je 2020. po mnogo čemu nekonvencionalna godina, Demokratska nacionalna konvencija održana je na do sad neviđen način. Zbog epidemije koronavirusa, umesto da se demokratski delegati sjate u Milvoki, u ovom viskonsinskom gradu bila je smeštena samo produkcija onlajn konvencije. Od 17. do 20. avgusta, konvencija je bila prenošena na velikim televizijskim kanalima i putem Jutjuba. U proseku, svako veče konvencije imalo je preko 20 miliona gledalaca. Videolinkom su svoje govore održali brojni istaknuti članovi Demokratske partije, uključujući i tri bivša predsednika – Džimija Kartera, Bila Klintonu i Baraku Obamu. Demokratski kandidati glasali su sa 57 različitih lokacija. Oko 75% glasova pripalo je Džozefu Bajdenu, za koga se već neko vreme zna da je obezbedio većinu za kandidaturu. Bajden je postao prvi demokratski kandidat koji nije uživo nominovan još od Frenklina D. Ruzvelta 1944. godine. Za potpredsednicu je nominovana kalifornijska senatorka Kamala Haris. Haris je prva žena i prva osoba afroameričkog porekla koju je jedna od dve velike partije nominovale za potpredsedničku poziciju. Bajdenov izbor da baš nju izabere stavio je senatorku u žižu interesovanja medija, koji su se intenzivno bavili njenom karijerom u pravosudnoj i zakonodavnoj vlasti, kako na kalifornijskom, tako i na federalnom nivou.

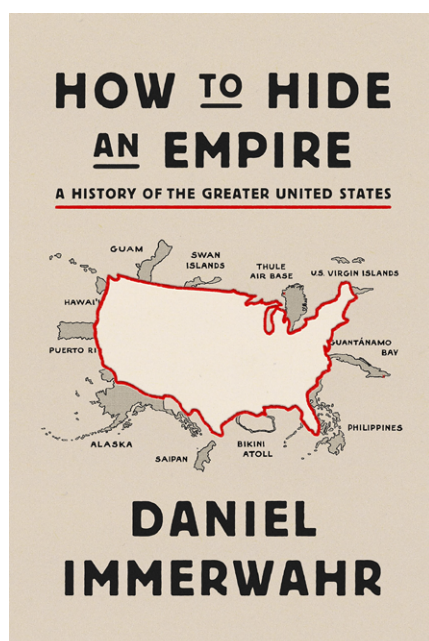
Republikanska nacionalna konvencija održava se u izuzetno smanjenom obimu u Šarlotu, u Severnoj Karolini, koja je značajna *swing state*. Veći deo programa se, kao i u slučaju suparničke partije, održava onlajn. Nominacija predsednika Donalda Trampa i potpredsednika Majka Pensa je neupitna. Na konvenciji koja se održava od 24. od 27. avgusta, iz vrta Bele kuće obratiće se prva dama Melanija Tramp i svo četvoro predsednikove punoletne dece. Donald Tramp prihvatiće nominaciju govorom iz Bele kuće, što je po njegovim kritičarima zloupotreba tog američkog simbola u partijske svrhe. Još od 1928. godine nije se dogodilo da kandidati fizički ne prisustvuju svojoj nominaciji. Tema republikanske konvencije je slavljenje američke veličine, dok su demokrate centrile svoju konvenciju na temi popravljavanja Amerike. Novembarški izbori će pokazati da li američki glasači misle da je predsednik Tramp u pravu kada se niksonovski u tvitovima poziva na *tihi većinu*, ili Bajden kada kaže da Americi treba vratiti dušu.

PUBLIKACIJE

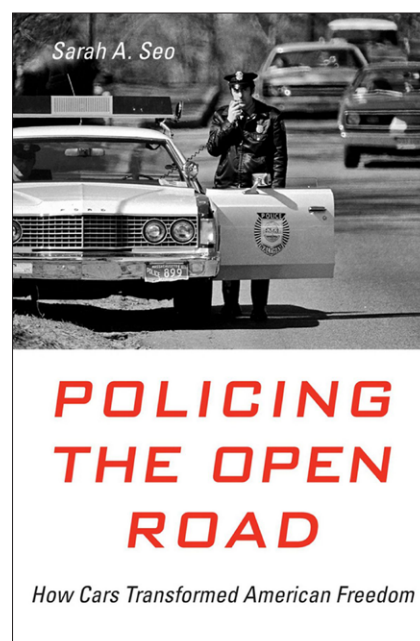
Daniel Immerwahr, *How to Hide an Empire. A History of the Greater United States*, New York: Farrar, Straus and Giroux, 2019.

Kada treba da zamisli konture Sjedinjenih Američkih Država, većina ljudi zamisli jedinstvenu teritorijalnu masu koju čini 48 povezanih saveznih država. Retki zamisle još i Havaje i Aljasku. Među najređe, koji kada zamisle teritoriju SAD zamisle i njene neinkorporirane prekomorske teritorije, spada Daniel Immerwahr, profesor istorije na Severozapadnom univerzitetu u Ilinuju. U monografiji *How to Hide an Empire*, on piše o delovima SAD na koje se Ustav nije odnosio, od Portorika na istoku, do Filipina na zapadu. Cilj mu je da pokaže na koji način su delovi SAD koji nisu bili naseljeni belim stanovništvom bili diskriminirani, te kako su bili posmatrani kao *corpus separatum* u odnosu na kontinentalne Sjedinjene Države. Immerwahr predstavlja primere kolonijalističkih zloupotreba američkih zvaničnika, te vojne i medicinske eksperimente izvršene nad lokalnim stanovništvom američkih teritorija. On savremeno američko carstvo naziva *pointilističkim* – jer je zasnovano na stotinama vojnih baza, raspršenih po čitavom svetu. Ova monografija važan je doprinos saznanju o transformaciji klasičnog kolonijalnog carstva s kraja 19. veka u savremenu supersilu koja se prostire na svim meridijanima.

Sarah A. Seo, *Policing the Open Road. How Cars Transformed American Freedom*, Cambridge, MA, London: Harvard University Press, 2019.

Sara Seo profesorka je prava na Univerzitetu Kolumbija, sa posebnim interesovanjem za američku pravnu istoriju. U monografiji *Policing the Open Road*, ona ispituje međudnos Četvrtog amandmana Ustava SAD, koji štiti građanina od bezrazložnog pretresanja i hapšenja, i saobraćaja u kojem dominiraju automobili. Korišćenje automobila, *kočija bez konja*, eksplodiralo je početkom 20. veka sa 500 hiljada registrovanih automobila 1910. godine na oko 18 miliona 1925. godine. Do kraja veka, gotovo svaki Amerikanac posedovao je bar po jedan automobil. Automobili su transformisali život Amerikanaca, postavši simbol slobode. Autorka u ovoj knjizi pokazuje naličje masovnog korišćenja automobila, koje se sastoji u postepenom širenju ovlašćenja policije. Ona dalje analizira uticaj amandmana koji je još krajem 18. veka napisao Džems Medison i legislative 20. veka na savremene probleme, poput digitalnog praćenja automobila i neproporcionalnog zaustavljanja i kažnjavanja Afroamerikanaca na američkim putevima. Knjiga Sara Seo doprinos je raspravi o relevantnosti Ustava SAD, te o *tradicionalnim* američkim vrednostima, poput slobode ličnosti i zaštite privatne svojine.

KORISNI LINKOVI

The U.S. House of Representatives History, Art & Archives

<https://history.house.gov/>

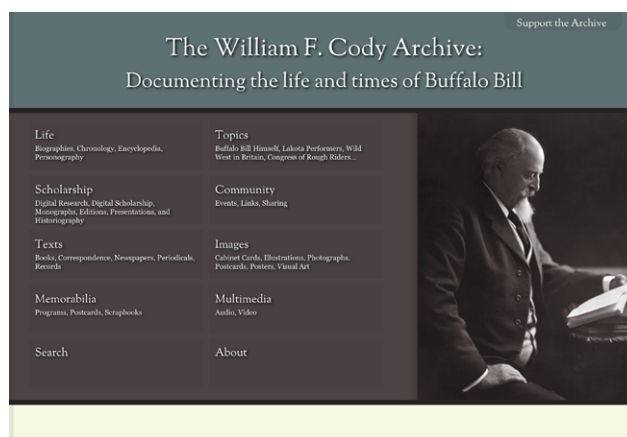
Vebsajt Predstavničkog doma Kongresa Sjedinjenih Američkih Država posetioce uvodi u virtuelnu priču o nastanku i razvoju ove važne institucije, poslanicima, ali i umetničkim delima i predmetima koji su obeležili njen izgled tokom viševjekovne istorije. Sadržaj sajta koncipiran je tako da i posetiocima bez predznanja prikaže ulogu i ingerencije Predstavničkog doma, objasni način na koji se formiraju distrikti i odvijaju izborne procedure. U skladu sa istančanim potrebama istraživača američke istorije, dostupan digitalizovani materijal, smešten u okviru pretražive baze, omogućava istraživanje biografija oko 11000 poslanika, upotpunjenih dokumentima, fotografijama, rukopisima i intervjuima. Posetioци mogu da zavire i u digitalne predstave umetničkih dela, korišćenog nameštaja, koji podstiču oživljavanje prostora, kao i tehnoloških izuma koji su menjali način glasanja. Izdvojene sekcije u okviru sajta poput zastupljenosti žena, nacionalnih manjina i pitanja ljudskih prava u Kongresu, osim primarnih i sekundarnih izvora, praćene su nastavnim materijalima, čime edukativna svrha ovog sajta dobija novu dimenziju.

The William F. Cody Archive

<http://codyarchive.org/>

Vilijem Kodi, poznatiji kao Bafalo Bill, američka i svetska senzacija druge polovine 19. i početka 20. veka, kroz različite forme popularne kulture nastavio je da pobuđuje pažnju istraživača i drugih zainteresovanih za njegov lik i delo do današnjih dana. Pored sažete biografije i hronologije, predstavljeni digitalni arhiv posetiocima omogućava upoznavanje sa relevantnom bibliografijom, različitim transkribovanim dokumentima, rukopisima, novinskim člancima, fotografijama i ličnom korespondencijom, koji prikazuju segmente privatnog života i poslovnih aktivnosti Vilijema Kodija. U okviru vebsajta su dostupni i brojni promotivni materijali izrađeni od strane tima marketinških stručnjaka onog vremena, programi, video zapisi i fotografije, koji svedoče o njegovom čuvenom performansu održavanom širom Amerike i Evrope. U pozadini dinamičnih predstava sa velikim brojem učesnika, životinja i rekvizita, pred istraživačima se, u okviru sadržaja ovog arhiva, nalaze izvori koji kroz jedinstvenu perspektivu Buffalo Billa o američkom Zapadu otvaraju važna rodna i rasna pitanja, i svedoče o počecima amerikanizacije.

The National Museum of the American Indian (NMAI)

<https://americanindian.si.edu/>

The National Museum of the American Indian, osnovan 1989, deo je najvećeg muzejskog kompleksa na svetu, *The Smithsonian Institution*, a unutar impozantne spoljašnjosti sadrži jednu od najbogatijih zbirki raznovrsnih izvora koji svedoče o istoriji, umetnosti, kulturi i religioznim praksama američkog starosedelačkog stanovništva. U preko 800.000 artefakata smešteno je 12.000 godina istorije 1200 različitih kultura sa prostora čitavog američkog kontinenta. Vebsajt muzeja, koji se pored tri postojeća objekta, zajedno sa putujućim izložbama smatra njegovom „četvrtom lokacijom“, osim informativne uloge o edukativnim programima i izložbama muzeja, sadrži i brojne digitalizovane kolekcije vizuelnih predstava odeće, obuće, nakita, oružja, oruđa, zatim dokumenata, a sa uvećanjem tipova istorijskih izvora od 19. veka i fotografija, filmova i drugih materijala. U odnosu na tip izvora, hronološku odrednicu, područje, konkretnu zajednicu ili temu, posetioци sajta imaju priliku da se, pretraživanjem repozitorijuma, upoznaju sa obiljem sadržaja i da sa različitih aspekata istražuju vanvremenske kulture američkih starosedelaca.

NAJAVE, KONFERENCIJE I KONKURSI

Ambasada SAD u Beogradu otvorila je konkurs za Fulbrajt stipendije namenjene profesorima i istraživačima iz Srbije, za usavršavanje na nekom od američkih univerziteta (Fulbright Visiting Scholar Program 2021-2022). Rok za prijavljivanje je 12. oktobar 2020.

Opširnije o konkursu:

<https://rs.usembassy.gov/fulbright-visiting-scholar-program-competition-2021-2022/>

Nacionalni mesec hispanskog nasleđa (National Hispanic Heritage Month)

U periodu između 15. septembra i 15. oktobra obeležava se mesec hispanskog nasleđa, kada se slavi raznolikost istorije i kulture latinoameričkih zajednica u SAD. Ovaj praznik je prvo, kao Nedelja hispanske tradicije, počeo da se obeležava 1968, za vreme administracije Lindona B. Džonsona, da bi 1988, tokom mandata Ronalda Regana, Kongres proglasio ovaj praznik za nacionalni, i produžio njegovo trajanje na mesec dana. Tokom ovog meseca i mnoge države Latinske Amerike proslavljaju dan nezavisnosti: Kostarika, El Salvador, Gvatemala, Honduras i Nikaragva, Meksiko, Čile i Belize. Mesec hispanskog nasleđa u Americi tradicionalno se obeležava kroz mnogobrojne manifestacije, festivale, izložbe i konferencije.

